

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/36/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414221733
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4414221733.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a sudkýň JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobcov v 1. rade: H. D., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko R. XXX a v 2. rade: Y. D., nar. XX.X.XXXX, bydlisko R. XXX, zastúpených: Timoranská & Štofková advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32 proti žalovanému: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Bratislava, Staré Grunty 7, IČO: 35717769, zastúpenom: JUDr. Alan Strelák, advokát, AK so sídlom Bratislava, Na vřšku 12, IČO: 31819702, o neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, o neplatnosť záložnej zmluvy a o neplatnosť zmluvy o poskytnutí domáceho servisu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Nových Zámkoch zo dňa 21. septembra 2016 pod č.k. 17C/283/2014-230 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie napadnutej časti 1. výroku rozsudku týkajúceho sa určenia neplatnosti článku II. bod 1 a 2 nazvaného úrok a odplata a článku IV nazvaného ako sankcie za omeškanie a úhrada nákladov spojených s vymáhaním, v 6. výroku týkajúceho sa zamietajúcej časti vzájomného návrhu žalovaného p o t v r d z u j e .

II. Odvolací súd mení rozsudok súdu prvej inštancie vo 4. výroku (náhrada trov konania) tak, žalovaný má voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v časti týkajúcej sa určenia neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy(4. výrok rozsudku) a v časti určenia neplatnosti zmluvy o poskytovaní domáceho servisu č. XXXXXXXXXXXX (tretí výrok rozsudku) v plnom rozsahu.

III. V 2. časti výroku týkajúcej sa neplatnosti záložnej zmluvy rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

IV. Žalovaný má voči žalobcom nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania v časti o určenie neplatnosti záložnej zmluvy v plnom rozsahu.

V. V 7. časti výroku napadnutý rozsudok týkajúceho sa nároku žalobcov v 1. a 2. rade na náhradu trov konania v časti vzájomnej žaloby žalovaného vo výške 14 % p o t v r d z u j e .

VI. Žalobcovia majú nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v časti, v ktorej odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie t.j. v 1. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, v 6. výroku ,v časti náhrady trov konania, ktorým im boli priznané trovy konania prvostupňového konania a žalovaný má nárok voči žalobcom na náhradu trov odvolacieho konania v časti priznaných trov prvostupňového konania. O trovách konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.03.2014 uzatvorená medzi žalobcami v I. a v II. rade a žalovaným je v časti článku II. bod 1 a 2 nazvaného úrok a odplata ako aj v časti článku IV. nazvaný ako sankcie za omeškanie a úhrada nákladov spojených s vymáhaním neplatná.

Druhým výrokom určil, že záložná zmluva zo dňa 31.03.2014 uzatvorená medzi záložným veriteľom v tomto konaní žalovaným a záložcami v tomto konaní žalobcami v I. a v II. rade je neplatná. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcov v I. a v II. rade zamietol. Žalobcom v I. a v II. rade priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 34 %.

Žalobcov v I. a v II. rade zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému 5 278 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 5 278 eur od 23.08.2014 až do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Vo zvyšnej časti vzájomnú žalobu zamietol. Žalobcom v I. a v II. rade priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 14 %.

V dôvodoch písomného rozhodnutia uviedol, že žalobcovia v 1. v 2. rade sa žalobným návrhom zo dňa 13.11.2014 domáhali voči žalovanému určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, neplatnosti záložnej zmluvy a o neplatnosti zmluvy o poskytnutí domáceho servisu.

Vzájomným návrhom zo dňa 16.1.2015 sa žalovaný domáhal o zaplatenia 12 409eur s príslušenstvom. Návrh odôvodnil tým, že eviduje voči žalobcom neuhradenú splatnú pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX.

1.2. Z vykonaného dokazovania zistil, že dňa 31.3.2014 bola medzi žalobcami ako dlžníkmi a žalovaným ako veriteľom v zmysle ust. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej predmetom v zmysle čl. I. bolo poskytnutie bezúčelového bezhotovostného úveru vo výške 5500 eur. Mal byť vyplatený v dvoch častiach nasledovne - suma 2 000 eur mala byť v deň podpisu zmluvy vyplatená na pohľadávku spoločnosti R. sporiteľňa a.s. na č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXX a druhá časť úveru vo výške 3 278eur bezhotovostným prevodom na účet dlžníka a spoludlžníka a to najneskôr do dvoch pracovných dní po podaní návrhu na vklad záložného práva k nehnuteľnostiam, ktoré zaisťovali úver, do katastra nehnuteľností. V zmysle čl. I. bod 2 zmluvy prvá splátka bola splatná ku dňu vyplatenia úveru. Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak v lehote od podpisu zmluvy do vyplatenia úveru v zmysle článku bude existovať splatná pohľadávka zo strany veriteľa, príp. zo strany tretích subjektov voči dlžníkovi, spoludlžníkovi bude táto pohľadávka započítaná s pohľadávkou dlžníka, spoludlžníka voči veriteľovi na vyplatení úveru. Vzhľadom na uvedené sa zmluvné strany dohodli na zápočte týchto pohľadávok a to tak, že veriteľ vyplatí bezhotovostným prevodom dlžníkovi, spoludlžníkovi dohodnutú výšku úveru zníženú o tieto pohľadávky. V čl. II. zmluvy o úvere bol v bode 1 dohodnutý úrok 21,58% z istiny ročne (ročná úroková sadzba) a dohodnutá celková odplata vo výške 976,14 eura. Úrok a odplata boli splatné mesačne a po ich uhradení bola istina splatná taktiež mesačne. Mesačná splátka uvedená v čl. III. zmluvy o úvere zahŕňala najprv splátku úroku a odplaty a po ich úplnom uhradení následne splátku istiny. V prípade straty výhody splátok sa splatným stal celý dlh t.j. nesplatená časť úrokov, odplaty a istiny. Bod 2 čl. II. zmluvy o úvere upravoval ročnú percentuálnu mieru nákladov 41% a priemerná RPMN bola určená vo výške 25,36%. Podľa čl. III. bod 1 zmluvy dlžník a spoludlžník boli v zmysle zmluvy zaviazaní uhradiť veriteľovi celkom čiastku 12 410 eur v prvých 4 mesačných splátkach po 1 euro, ďalej v pravidelných mesačných 55 splátkach po 222 eur a 60. splátku vo výške 196 eur s tým, že prvá splátka bola splatná ku dňu vyplatenia úveru a každá ďalšia ku 20. dňu nasledujúceho kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom máj 2014 až do úplného zaplatenia dlžnej čiastky pod stratou výhody splátok, v prípade neuhradenia jednej splátky v plnej výške a najneskôr do troch mesiacov odo dňa nasledujúceho po dátume uvedenom v splátkovom kalendári. Zmluvné strany sa dohodli, že z mesačných splátok bude najskôr hradený úrok, odplata a až následne istina a to všetko podľa splátkového kalendára, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, pričom splátkový kalendár je považovaný za súhrnný prehľad platieb v zmysle § 9 odsek 2 písm. m) z.č. 129/2010 Z.z. V zmysle bodu 2 čl. III. zmluvy o úvere sa zmluvné strany dohodli, že neuhradením jednej splátky v plnej výške alebo v termíne podľa bodu 1 tohto článku má za následok zosplatenie úveru, či sa stáva splatný celý dlh vrátane príslušenstva, odplaty, zmluvných pokút v zmysle čl. IV. tejto zmluvy, paušálnej náhrady nákladov vynaložených na vymáhanie pohľadávky. Čl. IV. Zmluvy o úvere upravoval sankcie za omeškanie a úhradu nákladov spojených s vymáhaním, keď pre prípad omeškania dlžníka, spoludlžníka so splácaním dlhu bol dlžník a spoludlžník povinný uhradiť veriteľovi zákonný úrok z omeškania a zmluvnú pokutu vo výške 0,2 % z dlžnej čiastky za každý začatý deň omeškania, pričom sankcie veriteľ mal uplatňovať do doby, kedy celková výška sankcií klienta za omeškania so splácaním úveru dosiahne najvyššiu prípustnú hodnotu stanovenú nariadením vlády

Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov. Po dosiahnutí tejto hranice mal byť dlžníkovi, spoludlžníkovi účtovaný zákonný úrok z omeškania. Zároveň sa zmluvné strany dohodli na úhrade paušálnych nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 664 eur, ktorá podľa dohody zmluvných strán nepodliehala vyúčtovaniu. Za účelne vynaložené náklady sa považovali najmä osobné návštevy poverenou osobou zo strany veriteľa, vyhotovovanie a zasielanie upomienok, registrácia a evidencia dlžníka spoludlžníka v systéme veriteľa, telefonické hovory náklady spojené s pokusmi o mimosúdne riešenie sporu (poštovné, právne konzultácie). Splatnosť tejto náhrady bola dohodnutá v deň, kedy veriteľ uplatní svoje právo žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi a nezahrňovala náklady rozhodcovského, súdneho a iného konania spojeného s vymáhaním dlhu. Článok V. zmluvy upravoval zaistenie záväzku vyplývajúceho zo zmluvy záložným právom k nehnuteľnostiam a to v kat. území R., zapísaných na LV č. XXX parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape ako parc.č. 3872/7, záhrady 1164 m², parc.č. 3872/8, zastavané plochy a nádvoría 169 m², parc.č. 3872/9, záhrady 388 m², parc.č. 3872/21, zastavané plochy a nádvoría 428 m² a domu so súp.č. XXX na parc.č. 3872/8. Čl. VI. bod 3 zmluvy potvrdzoval, že dlžník a spoludlžník v dostatočnom časovom predstihu pred uzatvorením zmluvy prevzali formulár Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere.

Dňa 31.3.2014 bola medzi záložným veriteľom TELERVIS PLUS a.s. a záložcami t.j. žalobcami v tomto konaní podpísaná záložná zmluva, ktorej predmetom bolo zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam v kat. území R., zapísaných na LV č. XXX parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape ako parc.č. 3872/7, záhrady 1164 m², parc.č. 3872/8, zastavané plochy a nádvoría 169 m², parc.č. 3872/9, záhrady 388 m², parc.č. 3872/21, zastavané plochy a nádvoría 428 m² a domu so súp.č. XXX na parc.č. 3872/8 vo vlastníctve záložcov v spoluvlastníckom podiele 1/1 na zabezpečenie pohľadávky s príslušenstvom vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 31.3.2014, uzatvorenej medzi záložcami a záložným veriteľom, v ktorej sa subjekty dohodli na poskytnutí úveru vo výške 5 500eur (istina) za celkový úrok vo výške 21,58% z istiny za každý rok, na ktorý bola zmluva uzavretá, dohodnutú odplatu vo výške 976,14 eura, celkom teda 12 410 eur. Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 31.3.2014 tvorila prílohu návrhu na vklad v zmysle záložnej zmluvy. K zaisteniu pohľadávky zriadili záložcovia záložné právo k nehnuteľnostiam v prospech záložného veriteľa, ktorý ho za podmienok uvedených v zmluve prijal. V zmysle čl. II záložnej zmluvy na nehnuteľnostiach ku dňu podpisu zmluvy viazli ťarchy v prospech R., a.s. L. a v deň podpisu zmluvy bol podaný návrh na vklad záložného práva k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam v prospech spoločnosti Finance4you, a.s..

Dňa 31.3.2014 bola medzi poskytovateľom TELERVIS PLUS a.s. a klientmi v tomto konaní žalobcami podpísaná zmluva o poskytovaní domáceho servisu č. XXXXXXXXXX, ktorej predmetom bola úprava vzájomných práv a povinností zmluvných strán pri využívaní domáceho servisu, ktorým je poskytovanie konzultačných a nadštandardných služieb spočívajúcich v starostlivosti o klienta pri poskytnutí úveru na základe zmluvy o úvere. V zmysle čl. II bod 2. službami domáceho servisu boli ohodnotenie nehnuteľností, ktorá je predmetom záložného práva zaisťujúceho pohľadávku zo zmluvy o úvere, pracovníkmi poskytovateľa, v takomto prípade sa nevyžaduje ako podmienka schválenia úveru znalecký posudok vypracovaný znalcom v odbore stavebníctva zapísaného v zozname, vypracovanie dokumentácie k úverovému prípadu, pričom poskytovateľ sa zaviazal zabezpečiť vypracovanie právnej dokumentácie v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. a 162/1995 Z.z., zabezpečenie úkonov v súvislosti s katastrálnym konaním, vrátane úhrady správneho poplatku za katastrálne konanie, pričom poskytovateľ zabezpečí osobné podanie návrhu na vklad záložného práva a upozornenie klienta v prípade nesplácania podľa dohodnutého splátkového kalendára, vrátane upozornenia na prípadné následky nesplácania. Bod 3 článku upravoval odmenu za poskytnutie domáceho servisu vo výške 884 eur ktorej splatnosť bola uvedená v čl. III. bod 1 zmluvy o poskytnutí domáceho servisu v 4 splátkach po 221 eur, pričom 1. splátka bola splatná ku dňu vyplatenia úveru a každá ďalšia vždy k 20. dňu v mesiaci, počnúc mesiacom máj. Pohľadávka klienta voči poskytovateľovi na vyplatení úveru bola na výslovnú žiadosť klienta započítaná s pohľadávkou poskytovateľa voči klientovi na zaplatenie prvej splátky odmeny a to tak, že poskytovateľ vyplatil bezhotovostným prevodom klientovi dohodnutú výšku úveru v zmysle zmluvy o úvere zníženú o prvú splátku odmeny.

Predžalobnou upomienkou - výzvou k úhrade dlžnej sumy zo dňa 30.6.2014 žalovaný vyzval žalobcov na úhradu dlhu 2 eurá a zmluvnej pokuty 0,2 % z úveru za každý začatý deň omeškania t.j. 11 eur do 5 dní od obdržania výzvy s upozornením na možnosť zosplatnenia dlhu a vymáhanie zmluvne dohodnutých sankcií. Oznámením o strate výhody splátok zo dňa 26.8.2014 žalovaný žalobcom oznámil zosplatnenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX ku dňa 22.8.2014 a vyzval ich na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 14151 eur.

1.3. Na daný skutkový stav aplikoval ustanovenia § 39, § 41, § 52 odsek 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) účinného od 1.10.2013 do 31.5.2014, § 52 odsek 1, 2, 3, § 53 odsek 1, 2, 3, § 53 odsek 4 písmeno a), k), § 53 odsek 5, § 53 odsek 7, § 54 odsek 1 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 566 ods. 2 OZ, § 1 odsek 2 z.č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinný od 10.06.2013 do 30.04.2014, § 2 písmeno d) z.č. 129/2010 Z. z., § 9 odsek 1 z.č. 129/2010 Z. z., § 2 písmeno a), b) z. č. 129/2010 Z. z., § 4 odsek 1, 2, 5, 6 z. č. 129/2010 Z.z., § 11 odsek 1 z.č. 129/2010 Z. z., § 137 písmeno c) CSP § 147 odsek 1, 2 CSP a uviedol, že naliehavý právny záujem žalobcov v 1. a v 2. rade na určovacom návrhu o neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj ďalších zmlúv na určovacom návrhu je daný vtedy, ak by bez určenia, v tomto prípade vyriešenia otázky výšky skutočného dlhu žalobcov ako spotrebiteľov zo zmluvy o úvere nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov, bolo právo žalobcov ohrozené alebo ak by sa ich právne postavenie bez tohto určenia stalo neistým. V danom prípade žalovaný po zosplatnení úveru vymáha sumu vo výške 14 151 eur, keď z oznámenia o strate výhody splátok zo dňa 26.8.2014 nie je zrejmé, čo predstavuje celková dlžná čiastka. Z uvedeného teda vyplýva, že naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi stranami sporu, ktorý je ohrozením právneho postavenia žalobcov a ktorý iným právnym prostriedkom nemožno odstrániť.

Pri posudzovaní platnosti vyššie uvedených zmlúv neprihliadal na výhodnosť neplatnosti zmluvy pre toho ktorého účastníka zmluvy, ale na objektívne hľadisko a dôsledky neplatnosti neprijateľných podmienok v zmluve posudzoval podľa § 41 OZ v spojení s § 53 odsek 5 OZ.

Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere mal preukázané, že podľa článku II. úverovej zmluvy bola ročná úroková sadzba 21,58 %, dohodnutá celková odplata 976,14 eura a mesačná splátka zahŕňala najprv splátku úroku a odplaty a po ich úplnom uhradení následne splátku istiny. RPMN bolo dohodnuté vo výške 41% a priemerné RPMN je 25,36%. Aj tento článok sa dotýka neurčitosti a nezrozumiteľnosti zmluvnej podmienky a rozpor so zákonom. Podľa ustanovenia § 53 odsek 6 OZ odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Z informácií zverejnených na internetovom portáli Národnej banky Slovenska mal preukázané, že úrokové miery spotrebiteľských úverov od 1 roka do 5 rokov boli v marci 2014 vo výške 14,03% a RPMN vo výške 14,85%, preto uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala nesprávne uvedenú ročnú percentuálnu mieru nákladov v neprospech spotrebiteľa. Z tohto dôvodu v zmysle § 11 odsek 1 písmeno d) z.č. 129/2010 Z.z. uvedenú zmluvu považoval za bezúročnú a bez poplatkov a v uvedenej časti t.j. čl. II bod 1.2 zmluvy za neplatnú v zmysle § 53 odsek 5 OZ. Rovnako započítania splátok úveru najprv na úroky považoval za neplatné s ohľadom na právnu úpravu obsiahnutú v § 566 ods. 2 OZ. S použitím § 853 ods. 1 OZ je dôvodná aplikácia ust. § 566 ods. 2 OZ aj v prípade plnenia dlhu v splátkach, čo je obsahom aj účelom blízke čiastočnému plneniu dlhu. Poradie splatenia pohľadávok určené dodávateľom t.j. žalovaným v spotrebiteľských vzťahoch pre neprijateľnosť a nesúlad so zákonom neplatné.

Zároveň mal preukázané, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 odsek 2 písmeno f) z.č. 129/2010 Z.z. t.j. dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktoré porušenie povinnosti má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť danej zmluvy v zmysle § 11 odsek 1 písmeno b) z.č. 129/2010 Z.z..

Ďalej uviedol, že neprijateľnosť zmluvnej pokuty umocňuje aj ďalšia sankcia za totožné porušenie záväzku a to paušálna náhrada nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 664 eur. Podľa zmluvy účelne vynaloženými nákladmi sú osobné návštevy poverenou osobou zo strany veriteľa, vyhotovovanie a zasielanie upomienok, registrácia a evidencia dlžníka v systéme veriteľa, telefonické hovory a náklady spojené s pokusmi o mimosúdne vyriešenie sporu. To všetko aj za zanedbateľné omeškanie s plnením dlhu. Zmluva nerozlišuje, či v danom prípade išlo o plnenie dlhu vo výške 1.- euro alebo vyššie a ani to, v akom období od podpisu zmluvy došlo k porušeniu záväzku. Sankcie dezorientujú spotrebiteľa ku skutočnej výške dlhu a z neprehľadnej situácie ťaží žalovaný, ktorému nič nebráni určiť výšku dlhu a pristúpiť k mimosúdnej uspokojeniu pohľadávky a postihu majetku žalobcov. Pri tejto zmluvnej podmienke ide o zjavný odklon od ratio legis zákonného inštitútu príslušenstva pohľadávky. Podľa § 121 odsek 3 OZ za príslušenstvo pohľadávky sa okrem iného považujú náklady spojené s jej uplatnením. Náklady paušálna náhrada výdavkov umožňuje navyšovanie dlhu spotrebiteľa o neexistujúce náklady a tak sa táto zmluvná podmienka dostáva do rozporu s § 121 odsek 3 v spojení s § 54 odsek 1 OZ, ktoré pravidlo zakazuje nevýhodnejšie dojednanie oproti ustanoveniu Občianskeho zákonníka.

V časti neplatnosti záložnej zmluvy poukázal na Článok V. uvedenej zmluvy upravujúcej zaistenie úveru záložným právom k nehnuteľnosti ,ktoré je v rozpore s ustanovením § 53 odsek 7 OZ podľa ktorého, zabezpečenie splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva k nehnuteľnosti je neprípustné . Preto uvedený článok zmluvy považoval v zmysle § 53 odsek 5 OZ a zmysle § 39 OZ za neplatný s poukazom na ustanovenie § 53 odsek 7 OZ pre rozpor so zákonom. Vzhľadom na vyššie uvedené preto zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa považoval za neplatnú v jednotlivých článkoch v zmysle § 41 OZ s poukazom na § 53 odsek 5 OZ keď súd posudzoval jednotlivé ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy a zistil neprijateľnosť vyššie uvedených stanovení . V súvislosti s neprijateľnosťou podmienky zmluvy v čl. V spotrebiteľskej zmluvy vyslovil aj neplatnosť vyššie uvedenej záložnej zmluvy.

V časti zmluvy o poskytovaní domáceho servisu č. XXXXXXXXXXXX z 31.3.2014 nezistil naliehavý právny záujem na určení jej neplatnosti ,preto žalobu v tejto časti zamietol.

V časti vzájomného návrhu uviedol, že celý dlh žalobcov sa stal splatným ku dňu 22.8.2014 v zmysle § 53 odsek 9 OZ. Zo strany žalovaných po zosplatnení nedošlo k žiadnej ďalšej úhrade. Poukázal na predchádzajúce odôvodnenie svojho rozhodnutia v časti v ktorej je preukázané uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 31.3.2014 ako aj poskytnutie úveru v celkovej výške 5 278 eur . Úver na základe predchádzajúceho odôvodnenie považoval za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 odsek 1 písmeno b) z.č. 129/2010 Z.z. v dôsledku porušenia povinností dodávateľa pri určení, že čl. II bod 1 a 2 a čl. IV. zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú neplatné. Preto podľa § 53 odsek 5 OZ považoval vzájomný návrh žalovaného za dôvodný v časti poskytnutia istiny úveru vo výške 5 278 eur (2000 eur + 3278 eur) ako aj v časti úroku z omeškania, nakoľko žalobcovia sa dostali do omeškania s úhradou dlhu dňa 23.8.2014, t.j. po zosplatnení úveru žalovaným, kedy boli už preukázateľne v omeškani v zmysle § 517 odsek 2 OZ s poukazom na nariadenie vlády č. 87/1995 Zb. účinné v čase vzniku omeškania. Vo zvyšnej časti súd vzájomnú žalobu žalovaného zamietol ako bezdôvodnú.

O nároku na náhradu trov konania v časti žalobnej žiadosti žalobcov rozhodol v zmysle § 262 odsek 1 CSP s poukazom na § 255 odsek 1 CSP, keď žalobcovia v 1. a v 2. rade sa domáhali určovacou žalobou troch žalobných nárokov a pomer úspechu žalobcov voči žalovanému v uvedenej časti bol vyčíslený na 67% : 33%, pričom rozdiel pomerných úspechov predstavuje v prospech žalobcov 34% (keď žalobcovia boli úspešní v dvoch žalobných nárokoch).

V časti nároku na náhradu trov konania zo vzájomnej žaloby žalovaného, rozhodol v zmysle § 262 odsek 1 CSP s poukazom na § 255 odsek 1 CSP, keď pomer úspechu žalobcu voči žalovanému bol 57% : 43% a rozdiel pomerných úspechov v prospech žalobcov predstavuje 14%.

2. Žalovaný podal proti rozsudku v zákonnej lehote odvolanie. V bode I. odvolania uviedol, že podáva odvolanie v časti, v ktorej súd prvej inštancie určil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.03.2014 uzatvorená medzi žalobcami v I. a v II. rade a žalovaným je v časti článku II. bod 1 a 2 nazvaného úrok a odplata ako aj v časti článku IV. nazvaný ako sankcie za omeškание a úhrada nákladov spojených s vymáhaním neplatná, že záložná zmluva zo dňa 31.03.2014 uzatvorená medzi záložným veriteľom v tomto konaní žalovaným a záložcami v tomto konaní žalobcami v I. a v II. rade je neplatná, v časti náhrady trov konania, ktorým súd žalobcom v I. a v II. rade priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 34 %.,vo zvyšnej časti vzájomnej zamietajúcej žalobe a v časti, v ktorej súd prvej inštancie žalobcom v I. a v II. rade priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 14 %.

V bode II: uviedol dôvody nesúhlasu s rozhodnutím súdu prvej inštancie v časti neplatnosti záložnej zmluvy. Nesúhlasil s posúdením daného právneho vzťahu podľa § 53 ods. 7 OZ, pretože v danom prípade sa nejednalo o zabezpečovací prevod práva, ale o záložnú zmluvu podľa § 151a a nasledujúcich OZ.V III. bode nesúhlasil s výrokmi v časti náhrady trov konania, pretože žalobcovia sa podanou žalobou domáhali troch výrokov. Preto nemôže byť pravdivé tvrdenie o ich úspechu v časti neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V bode IV. Namietal vadnosť žaloby s poukazom na ustanovenie § 137 CSP platného od 01.07.2016. Uviedol, že žalobcovia nemali naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere, mohli plniť, čo mysleli, že majú plniť. Citoval rozsudok NS SR 8 Cdo 251/2015 zo 16.3.2016, Okresného súdu Prešov sp. zn. 28C 50/2013, NS SR 4 Cdo 89/2007 , z ktorých vyvodzoval

nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti záložnej zmluvy. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu.

3. Žalobcovia vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedli, že naliehavý právny záujem na danom určení riadne zdôvodnili. Ako spotrebiteľia potrebovali mať vyriešenú celkovú sumu dlhu, ktorého vráteniu sa nikdy nebránili. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola neplatne uzavretá. Rozsudok žiadali v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané a v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 363 a nasl. CSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 ods. 1 CSP, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného vo veci samej v1. výroku, v 3.výroku, v6. výroku nie je dôvodné. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok v tejto časti ako ako vecne správny podľa § 387 CSP potvrdil. V 2.časti a v časti náhrady trov konania napadnutý rozsudok zmenil, pretože odvolanie žalovaného je dôvodné(§388 CSP).

5.Zákonom č. 160/2015 z 21. mája 2015 nadobudol účinnosť od 01.07.2016 nový Civilný sporový poriadok.

Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, právne účinky úkonov, ktoré nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konanie začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia toho zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že nová právna úprava sa použije na všetky konania začaté aj pred účinnosťou zákona.

Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

6.Žalobca podal odvolanie, ktoré v bode I. odvolania vymedzil časť, v ktorej súd prvej inštancie určil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.03.2014 uzatvorená medzi žalobcami v I. a v II. rade a žalovaným je v časti článku II. bod 1 a 2 nazvaného úrok a odpata ako aj v časti článku IV. nazvaný ako sankcie za omeškanie a úhrada nákladov spojených s vymáhaním neplatná, že záložná zmluva zo dňa 31.03.2014 uzatvorená medzi záložným veriteľom v tomto konaní žalovaným

a záložkami v tomto konaní žalobcami v I. a v II. rade je neplatná, v časti náhrady trov konania, ktorým súd žalobcom v I. a v II. rade priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 34 %, vo zvyšnej časti vzájomnej zamietajúcej žalobe a v časti, v ktorej súd prvej inštancie žalobcom v I. a v II. rade priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 14 %. V bode II. zdôvodnil odvolanie v časti neplatnosti záložnej zmluvy, v bode III. v časti náhrady trov konania a v bode IV ustanovením § 137 CSP, na základe ktorého mal za to, že žalobcovia sa nemohli domáhať určenie neplatnosti úverovej zmluvy pre nedostatok naliehavého právneho záujmu a v závere odvolania žiadal rozhodnúť tak, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zmenil a žalobu zamietol. Odvolací súd pri zmätočnosti odvolania vychádzal z jeho obsahu, z ktorého vyplýva, že žalovaný namietal a zdôvodnil odvolanie v časti neplatnosti záložnej zmluvy pre nesprávne právne posúdenie.

7. Podľa § 553 ods. 1 OZ splnenie záväzku možno zabezpečiť dočasným prevodom práva dlžníka alebo tretej osoby v prospech veriteľa (ďalej len "zabezpečovací prevod práva"). Pri zabezpečovacom prevode práva sa dočasne prevádza vlastníctvo k prevádzanej veci podľa všeobecných ustanovení o nadobúdaní vlastníctva zmluvou (§ 133).

Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia, uspokojením zabezpečovacej pohľadávky prechádza právo späť na toho, kto ho previedol.

Podľa § 553a ods. 2 OZ, zmluva o zabezpečovacom prevode práva musí obsahovať vymedzenie zabezpečeného záväzku a označenie práva, ktoré sa prevádza v prospech veriteľa, práva a povinnosti účastníkov zmluvy k prevedenému právu počas trvania zabezpečovacieho prevodu práva, jeho ocenenie v peniazoch, spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva a najnižšie podania v prípade dobrovoľnej dražby: ak sa prevádza právo inej osobe ako dlžníka, zmluva o zabezpečovacom prevode práva musí obsahovať aj označenie dlžníka.

Podľa § 151c ods. 1 OZ záložným právom možno zabezpečiť peňažnú pohľadávku, ako aj nepeňažnú pohľadávku, ktorej hodnota je určitá alebo kedykoľvek počas trvania záložného práva určiteľná.

Podľa § 151a OZ záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo sa domáhať uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len "záloh"), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

8. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacím dôvodom žalovaného, pretože súd prvej inštancie v danej časti vec nesprávne právne posúdil. Uvedené dojednanie medzi stranami sporu v záložnej zmluve nevykazuje znaky zmluvy o zabezpečovacom práve podľa ustanovenia § 553 OZ, preto ho súd prvej inštancie nemohol posúdiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 7 OZ. Vôbec sa v dôvodoch rozhodnutia nevysporiadal s tvrdením žalovaného, že sa jedná o záložnú zmluvu uzavretú podľa § 151a a nasledujúcich OZ. Pokiaľ by tomu venoval pozornosť a skúmal podrobne náležitosti zmluvy, nemohol by ju posúdiť ako zmluvu o zabezpečovacom prevode práva podľa § 553 OZ (ktoré zdôvodnenie v rozhodnutí absentuje) a vyhodnotiť zmluvu ako neplatnú pre rozpor s ustanovením § 53 ods. 7 OZ. Záložná zmluva bola uzatvorená dňa 31.03.2014. Zákom č. 102/2014 Z.z. bolo zmenené ustanovenie § 53 ods. 7 tým, že bolo vypustené slovo nehnuteľnosti. Ustanovenie § 879p OZ - prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 13. júna 2014 upravilo, že ustanovením § 53 ods. 7 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 13. júnom 2014: vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 13. júnom 2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 12. júna 2014, ak nie je ustanovené inak. To znamená, že v čase uzatvorenia záložnej zmluvy ešte nebolo obmedzené uzatváranie zmlúv na nehnuteľnosti, preto súd prvej inštancie nemohol vyhodnotiť zmluvu pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).

9. Súd prvej inštancie nevyhodnotil úverovú zmluvu ako neplatnú, posudzoval iba neprijateľné zmluvné podmienky. Vo zvyšnej zamietajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť. To znamená, že úverová zmluva je platná a naň nadväzujúca zmluva o záložnom práve (ako akcesorický záväzok) tiež. Odvolací súd dospel k záveru, že obsahuje všetky náležitosti zmluvy podľa § 151a a nasledujúcich OZ. Žalobcovia zdôvodňovali počas celého konania neplatnosť zmluvy iba neplatnosťou úverovej zmluvy. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu v časti neplatnosti záložnej zmluvy zamietol.

10. Žalovaný v odvolaní namietal vadnosť celej žaloby pre rozpor s ustanovením § 137 CSP. Z obsahu tejto časti vyplýva, že namietal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti úverovej zmluvy, ktorá

časť nebola predmetom odvolacieho konania. Napriek tomu odvolací súd dodáva, že zákonom č. 279/2017 Z.z. bol doplnené znenie § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o odsek 4, z ktorého vyplýva, že spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Toto ustanovenie odkazuje na § 137 CSP a nadobudlo účinnosť od 01.05.2018.

11. Žalovaný nesúhlasil s rozhodnutím súdu v časti trov konania namietajúc neúspech žalobcov v časti neplatnosti úverovej zmluvy. Odvolací súd sa s dôvodmi odvolania stotožnil. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali troch určovacích návrhov, určenia neplatnosti úverovej zmluvy, určenia neplatnosti záložnej zmluvy a určenia neplatnosti zmluvy o poskytovaní domáceho servisu. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti neplatnosti úverovej zmluvy, v časti neplatnosti zmluvy o poskytovaní domáceho servisu. Zamietol žalobu v dvoch nárokoch. Odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti neplatnosti záložnej zmluvy tak, že žalobu zamietol. Žalobcovia napriek právnemu názoru odvolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí trvali na neplatnosti úverovej zmluvy, aj vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že úverová zmluva nebola platne uzavretá. Nedomáhali sa určenia neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré súd skúma z úradnej povinnosti. Vychádzajúc zo zásady úspechu strany sporu v konaní (§ 255 ods. 1, § 396, § 262 CSP) a vychádzajúc zo zásady, že o nároku na náhradu trov konania je potrebné rozhodovať samostatne vo vzťahu k jednotlivým uplatneným nárokom vo veci samej, rozhodol odvolací súd o náhrade trov konania nasledovne. V časti týkajúcej sa určenia časti neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy a určenia neplatnosti zmluvy o poskytovaní domáceho servisu č. XXXXXXXXXXXX priznal žalovanému voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov prvostupňového konania v plnom rozsahu podľa § 396 ods.1 CSP (II. výrok). V časti týkajúcej sa určenia neplatnosti záložnej zmluvy priznal žalovanému voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania prvostupňového a odvolacieho konania podľa § 396 ods.2 CSP v plnom rozsahu (IV. výrok).

12. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o náhrade trov konania vzájomnej žaloby žalovaného, ktorým priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania vo výške 14% (VI. výrok). Žalobcovia boli rozsudkom zaviazaní zaplatiť žalovanému spoločne a nerozdielne sumu 5 278,- eur s príslušenstvom. Žalovaný sa však vzájomnou žalobou domáhal od žalovaných zaplata sumy 12 409,- eur s príslušenstvom. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovia boli v tejto časti úspešní v rozsahu 57 % a žalovaný len v rozsahu 43 %. Rozdiel pomerných úspechov v prospech žalobcov predstavoval 14 %. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalovaný síce napadol odvolaním spomínaný výrok o trovách, avšak svoje odvolanie v tejto časti nijako bližšie nezdôvodnil.

13. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v 1. a 6. výroku rozsudku ako vecne správny. Žalovaný v bode 1. odvolania napadol uvedené výroky, ale z obsahu odvolania nie je možné zistiť, v čom spočívala nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolanie v tejto časti vôbec nezdôvodnil a s jeho odvolacími dôvodmi týkajúcimi sa § 137 CSP sa odvolací súd vysporiadal v bode 10 rozsudku.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 CSP tak, že žalobcovia boli úspešní v 1., 6. výroku rozsudku, preto im v tejto časti priznal náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný bol v odvolaní úspešný len v časti neplatnosti záložnej zmluvy (o trovách konania odvolací súd rozhodol vo výrokovej časti) a v časti náhrady trov konania. Preto bolo potrebné žalovanému z dôvodu úspechu v odvolacom konaní priznať plnú náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v 1. a 2. rade v časti úspechu, ktorým mu boli priznané trovy prvostupňového konania. O výške náhrady trov konania a rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).